

OKRESNÝ ÚRAD KEŽMAROK

Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok

Záznam

**z pracovného stretnutia členov expertnej skupiny NRO Kežmarok
konaného dňa 20. októbra 2021**

Miesto konania: Okresný úrad Kežmarok – zasadačka OÚ

Prítomní: podľa prezenčnej listiny (príloha č. 1)

Program stretnutia:

1. Otvorenie
2. Aktuálny stav prípravy Plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Kežmarok
3. Zahájenie práce na „návrhovej časti“ Plánu rozvoja
4. Rôzne

Priebeh stretnutia:

Pracovné stretnutie otvoril privítaním prítomných členov expertnej skupiny prednosta Okresného úradu Kežmarok Ing. Vladimír Škára. Na úvod oboznámil prítomných s programom pracovného stretnutia a odovzdal slovo Ing. Petrovi Paľovi, odbornému konzultantovi Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI“).

Ing. Peter Paľa oboznámil členov expertnej skupiny o zatiaľ spracovanom návrhu analytickej časti Plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu Kežmarok o jeho štruktúre a členení (príloha č. 2). Cieľom plánu rozvoja je zabezpečiť vyššiu efektívnosť využitia regionálneho príspevku (ďalej len „RP“) na podporu najmenej rozvinutých okresov (ďalej len „NRO“) v Slovenskej republike (ďalej len „SR“). Na tvorbe plánu rozvoja sa podieľajú MIRRI, vyšší územný celok, do ktorého najmenej rozvinutý okres patrí, obce a mestá uvedeného okresu, ostatní sociálno-ekonomickí partneri a ostatné subjekty, ktorých sa navrhované aktivity priamo alebo nepriamo týkajú. Plán rozvoja má mať jasne definovaný spôsob financovania projektov prostredníctvom RP, má obsahovať konkrétne aktivity a projekty, ktoré majú za cieľ podporiť zaostávajúce územia, mal by byť čo najviac efektívny pri riešení daných problémov a mal by byť vytváraný na základe identifikovaných a reálnych potrieb, mal by byť hodnotený predpokladaný a reálny prínos. Následne informoval o alokácii RP pre okres Kežmarok na obdobie 5 rokov v sume 4 534 500, 00 €.

Ďalej informoval o analytickej časti, v ktorej boli použité podklady z relevantných zdrojov a to zistených Štatistickým úradom SR, databáz Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) a iných. Uviedol, že okresu Kežmarok patrí nelichotivé 1 miesto v rámci Prešovského samosprávneho kraja, čo sa týka miery nezamestnanosti a tretie miesto v rámci Slovenska. V rámci analýzy hospodárskeho, sociálneho a demografického stavu okresu je rozpracované nasledovne:

- oblasť demografického vývoja: vysoký podiel obyvateľov v predproduktívnom veku, obce s relatívne vyšším počtom obyvateľov najmä so zastúpením marginalizovaných rómskych komunit (ďalej len „MRK“) vyše 50 %, (95 % dlhodobozamestnaných pochádza týchto obcí),

- oblasť nezamestnanosti: vysoká miera nezamestnanosti kopíruje vývoj v SR,
- oblasť vzdelávania: najhoršie výsledky testovania na základných školách, výrazný nedostatok miest v materských školách v 7 obciach, obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním,
- oblasť podnikateľského prostredia: medzi pozitívum patrí 5 veľkých podnikov, kam v poslednom období prichádzali priame zahraničné investície, okres má potenciál v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a cestovného ruchu.

V oblasti zamestnanosti a podnikania treba brať do úvahy dostatok pracovnej sily avšak prevažne nízko-kvalifikovanej so slabými pracovnými návykmi. Potenciálom v oblasti dopravy a cestovného ruchu sú existujúce zariadenia a ich prepojenie, či doplnenie a vytvorenie komplexného produktu v cestovnom ruchu, hlavne prihraničný región a spolupráca s Poľskom.

K analytickej časti „nezamestnanosť“ sa o slovo prihlásil riaditeľ RRA Horný Spiš Ing. Vladimír Petra a skonštatoval, že problém s nezamestnanosťou v okrese Kežmarok RP nevyrieši. Poznamenal, že by bolo dobre vytvoriť projekty, kde by vznikali „prieniky“, čiže spolupráca s Prešovským samosprávnym krajom a NRO prípadne aj spolupráca s Poľskom, nakoľko je susediace s NRO Kežmarok.

Nadväzne vystúpil Ing. Matúš Polák, asistent poslankyne NR SR, oboznámil prítomných so schémou na podporu lokálnej zamestnanosti II (schéma pomoci de minimis) a o účele RP, ktorým sa rozumie finančný príspevok v súlade so záväznými dokumentmi zameranými na odstraňovanie zaostávania NRO a je určený najmä na podporu tvorby pracovných miest v NRO, s preferenciou zamestnávania znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

Mgr. Veronika Gromanová, zamestnankyňa OÚ Kežmarok ďalej doplnila, že podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie rozumie:

- občan mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemal pravidelne platené zamestnanie,
- občan starší ako 50 rokov veku,
- občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov,
- občan, ktorý dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie podľa osobitného predpisu,
- občan, ktorý najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemal pravidelne platené zamestnanie,
- štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený azyl, alebo ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana,
- občan, ktorý žije ako osamelá dospelá osoba s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť alebo starajúca sa aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky,
- občan so zdravotným postihnutím.

Ďalej vystúpil starosta obce Krížová Ves Jozef Grivalský, že je všeobecne známe, že veľký podiel nezamestnaných na ÚPSVaR tvoria občania MRK. Je nesporné, že napriek svojmu nízkemu právnemu vedomiu sú schopní dostať sa k informáciám týkajúcim sa všetkých finančných príspevkov resp. sociálnej pomoci a následne ich aj využiť.

K uvedenej problematike sa tiež vyjadril aj zástupca Prešovského samosprávneho kraja Ing. Miroslav Perignáth, ktorý podotkol, že tieto skupiny občanov (MRK) veľmi vnímajú cenový rozdiel medzi legálnym zárobkom a nelegálnym zárobkom. Sociálny systém znižuje motiváciu sa zamestnať pričom treba brať ohľad na skutočnosť, že nelegálny príjem je vyšší než príjem z legálnej práce a „neoberá“ ich o príjmy zo sociálneho systému.

Ďalej Ing. Peter Paľa oboznámil s hodnotiacimi kritériami, ktoré stanovilo MIRRI pre posudzovanie žiadostí o poskytnutie RP, podľa ktorých budú projekty bodované (príloha č. 3). Projekty, ktoré majú byť schválené musia mať podporu v hodnotiacich kritériách. Odporučil pri výbere zamerať sa na oblasti, ktoré efektívne využijú podporu domácich podnikateľov s potenciálom rozšírenia výroby, ale i začínajúcich podnikateľov, podporu lokálnej ekonomiky, podporu zapojenia sa na trh práce najmä u MRK. Pri výbere jednotlivých aktivít treba uviesť zdôvodnenie ich výberu, vrátane analýzy vplyvov NRO, doplniť k aktivitám alternatívne riešenia zohľadňujúce potenciály, problémy, výzvy a ciele plánu rozvoja.

Ing. Vladimír Škára konštatoval, že sociálny systém v SR nie je zneužívaný len MRK, preto by bolo vhodné porozmýšľať nad celkovou zmenou sociálneho systému SR. Poznamenal, že cieľom stretnutia bolo oboznámiť sa s aktuálnym stavom Plánu rozvoja a zahájenie práce na „návrhovej časti“ oblastí, aktivít a projektov na zabezpečenie a plnenie Plánu rozvoja NRO Kežmarok a zhodnotil, že hodnotiace kritéria pre posudzovanie žiadostí o poskytnutie RP sú podmienené vytvorením pracovného miesta.

Z pohľadu prednostu OÚ je potrebné podporiť aj projekty súkromne hospodáriacich roľníkov (ďalej len „SHR“) ako aj iných subjektov, ktorí aj keď nevytvoria pracovné miesta, ale je možné poskytnutím regionálneho príspevku napomôcť a udržať ich činnosť. Z hľadiska prednostu je dôležité podporiť aj existujúcu štruktúru domácich živnostníkov a SHR, čím tiež prispejeme k rozvoju okresu. Následne prítomných oboznámil, že sa zúčastní pracovného stretnutia pre prednostov NRO so štátnym tajomníkom MIRRI Dušanom Veličom, ktoré sa bude konať dňa 27. októbra 2021 v meste Stropkov, na ktorom bude aj táto problematika prediskutovaná.

V závere Ing. Peter Paľa zadal expertnej skupine úlohu, ktorou je poslať návrhy k oblastiam a aktivitám Plánu rozvoja NRO Kežmarok. Odporučal, aby pri príprave návrhov vychádzali z výstupov z analýz a schválenou výškou regionálneho príspevku na obdobie 5 rokov. Návrhy a podnety je potrebné zaslať na e-mailovú adresu peter.pala727@gmail.com a taktiež na OÚ Kežmarok vladimir.skara@minv.sk.

Závery a úlohy zo stretnutia:

- Spracovať návrh oblastí a aktivít na zahrnutie do Plánu rozvoja okresu Kežmarok.
Vykoná: členovia expertnej skupiny
Termín: 10. 11. 2021

Prednosta Okresného úradu Kežmarok Ing. Vladimír Škára na záver poďakoval prítomným za účasť.

Kežmarok 20. 10. 2021

Spracovala: Mgr. Dominika Scholtz
Schválil: Ing. Vladimír Škára

Prílohy

1. Prezenčná listina
2. Analytická časť
3. Hodnotiace kritéria